

Forord

Hensikten med Heimevernets Aktivetsprogram for heimevernsungdom er å legge forholdene til rette slik at den aktivitet som foregår i HV-ungdomsgruppene er i henhold til GIHV's intensjoner.

Programmet omfatter Generalinspektøren for Heimevernets forord, aktivitetsmål, undervisningsmål og handlinger i utvalgte ferdigheter. Det overordnede mål for denne tjenesten er at ungdommen skal bli aktivisert gjennom fritidsaktiviteter, konkurranser og samlinger. Gjennom positive holdninger skal vi påvirke den enkelte HV-ungdom i en positiv retning og øke rekruttering til Forsvarets skoler og kurs.

Generalinspektøren for Heimevernet fastsetter Heimevernets Aktivetsprogram for heimevernsungdom til bruk i Heimevernet fra 1. mars 2003.

FORSVARETS OVERKOMMANDO / HEIMEVERNSTABEN
Oslo, 1 mars 2003

Odd F Tangen
Generalmajor
Generalinspektør for Heimevernet

Mål HVU

Bakgrunn

Aktivetsprogrammet ble tilpasset en målstyrt utdanningsstruktur i 1999. Dette er en oppdatering med forbedret brukergrensensnitt i tillegg til at noen av aktivitetene er endret.

Hensikt

Hensikten med HV-ungdommens aktivetsprogram er å gi et fritidstilbud til ungdom i alderen 16 - 21 år. Programmet omfatter friluftaktiviteter og andre emner som vil motivere ungdommene til tjeneste i Forsvaret.

Overordnet mål for aktivitetene

Det overordnede mål for Heimevernsungdommen er at ungdom gjennom aktiviteter, konkurranser, samlinger og utvekslinger, skal få kunnskap om forsvaret i sin alminnelighet og grundig kjennskap til Heimevernets viktigste aktiviteter. Gjennom allsidig aktivitet skal den enkelte HV-ungdom tilføres gode holdninger til fordel for den enkelte og samfunnet. Samtidig bidrar man til økt rekruttering til verneplikt og Forsvarets skoler.

Ungdommer i alderen 16-18 år skal ikke trenes i stridsrelaterte ferdigheter. Stridsrelaterte ferdigheter er egenskaper som gjør at barn under 18 år kan vurderes som en ressurs eller trussel og dermed gjøres til "mål" i en krigssituasjon. Norge deltar i arbeidet for global enighet om at barn under 18 år ikke skal ha militær relevans for krigførende parter i krigssituasjoner. HV-ungdommer er HV-aspiranter til de er fylt 18 år.

Gjennomføring - Anbefalt ambisjonsnivå

Aktiviteten starter med at samtlige HV-ungdommer gjennomfører en grunnleggende opplæring mot ferdighetene i HVU. Det må legges opp til en naturlig pedagogisk progresjon i aktivitetene. Den enkelte ungdomsgruppen forutsettes å benytte de aktivitetstilbud som lokale forhold og ressurser tillater i samråd med områdesjefen som

er ansvarlig for ungdomstjenesten i sitt område.

Anbefalt bruk av aktivitetsprogrammet

Kunnskap om Forsvaret skal i størst mulig grad integreres i undervisningen av praktiske ferdigheter. Ungdomskonsulenten skal vedlikeholde en kontinuerlig kommunikasjonsprosess med sine ungdomsledere (evt. områdesjefer). Hensikten er å skape felles forståelse for aktivitetsprogrammet. Det er viktig med en felles forankring og forståelse i hva undervisningsmålene innebærer av tiltak. Aktivitetsprogrammet viser de aktiviteter som er godkjent til bruk i ungdomsgruppene.

UD 2-1 gir restriksjoner i forhold til sikkerhet for gjennomføring av militære aktiviteter.

Bestemmelsene i UD 2-1 **skal følges** i all HVU aktivitet selv om sivile leverandører med sikkerhetssertifisering leverer tjenester. Den sivile leverandøren har imidlertid ansvaret for aktiviteten.

Ved gjennomføring av Heimevernsungdommens Landskonkurranse (HVULK) skal arrangørene ta utgangspunkt i aktivitetsprogrammet.

Prioriteter

Kunnskaper om Forsvaret er et viktig element for å oppnå hovedmålsetningene med HVU-virksomheten. Den enkelte skal derfor gis en best mulig plattform innen dette fagområdet for senere kunne ha grunnlag for å ta selvstendige valg med hensyn til å søke opptak på Forsvarets skoler. Forsvarsinformasjonen skal, hvor dette er mulig, integreres i den praktiske undervisningen.

Ferdighet 01: Sluttet orden

Aktivitetsmål: Sluttet orden er en viktig del av militær kultur og tradisjon. HV-ungdommen skal som en del av gruppen / avdelingen under ledelse utføre eksersis, samt opptre korrekt i uniform.

Undervisningsmål:

[01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre grunnleggende eksersis samt eksersmessige forflytninger med og uten våpen.](#)

[02 - HV-ungdommen skal beherske korrekt opptreden i uniform.](#)

01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre grunnleggende eksersis samt eksersmessige forflytninger med og uten våpen.

Handling:

- (F0101E001) Betydning og hensikt med sluttet orden
- (F0101E002) Definisjoner innen sluttet orden
- (F0102E001) Grunnstilling og hvilestilling
- (F0102E002) Oppstilling, innretting og dimmitering
- (F0102E003) Vendinger på stedet
- (F0102E004) Vendinger utad/innad
- (F0103E001) Eksersermarsj
- (F0103E002) Marsj i mak
- (F0104E001) Stillinger og håndgrep med våpen

02 - HV-ungdommen skal beherske korrekt opptreden i uniform.

Handling:

- Ulike uniformstyper
- Opptreden i uniform
- (F0105E001) Hilsemåter
- (F0105E002) Hilseplikt
- (F0105E003) Militær opptreden

Ferdighet 02: Sanitet

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal selvstendig utføre livreddende førstehjelp, samt transport av syke og sårede.

Undervisningsmål:

01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre livreddende førstehjelp.

02 - HV-ungdommen skal under ledelse utføre transport av syke og sårede (TASS).

03 - HV-ungdommen skal forstå prinsippene for personlig hygiene og avdelingshygiene.

04 - HV-ungdommen skal vite om merking av personell og installasjoner.

05 - HV-ungdommen skal vite om sanitetsmateriell som inngår i Heimevernet.

06 - HV-ungdommen skal vite om organisering av sivilt skadested (sommer/vinter).

07 - HV-ungdommen skal vite hvordan man opptrer som første mann på skadestedet.

08 - HV-ungdommen skal under ledelse opptre korrekt, og yte aktiv førstehjelp på et skadested.

09 - HV-ungdommen skal vite om organisering og gjennomføring av søk etter savnet personell.

01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre livreddende førstehjelp.

Handling:

- (W0101E002) Sirkulasjonssvikt
- (W0101E003) Blødninger
- (W0101E004) Hjerte, - lungeredning (H.L.R)
- (W0101E007) Varmeskader og brannskader
- (W0102E003) Bruddskader
- (W0102E010) Kuldeskader
- (W0201E004) Stabilt sideleie
- (W0203E001) Knoper og stikk

02 - HV-ungdommen skal under ledelse utføre transport av syke og sårede (TASS).

Handling:

- (W0204E005) Transport med improvisert bære
- (ZW4802E001) Enmannsbæring
- (ZW4802E002) Tomannsbæring
- (ZW4802E003) Klesløft
- (ZW4802E004) Transport på bære, innpakking og surring

03 - HV-ungdommen skal forstå prinsippene for personlig hygiene og avdelingshygiene.

Handling:

- (ZW4802E001) Sykdomsmekanismer og hygiene

04 - HV-ungdommen skal vite om merking av sanitetspersonell og installasjoner.

Handling:

- (ZW4806E001) Merking av sanitetspersonell og installasjoner

05 - HV-ungdommen skal vite om sanitetsmatriell som inngår i Heimevernet.

Handling:

- (ZW4807E001) Matrielltjeneste

06 - HV-ungdommen skal vite om organisering av sivil skadested (sommer/vinter).

Handling:

- Organisering av sivil skadested (sommer/vinter).

07 - HV-ungdommen skal vite hvordan man opptrer som første mann på skadestedet.

Handling:

- Hvordan opptre som første mann på et skadested.

08 - HV-ungdommen skal under ledelse opptre korrekt, og yte aktiv førstehjelp på et skadested.

Handling:

- Hvordan, under ledelse, opptre korrekt og yte aktiv førstehjelp på et skadested.

09 - HV-ungdommen skal vite om organisering og gjennomføring av søk etter savnet personell.

Handling:

- Organisering og gjennomføring av søk etter savnet personell.

Ferdighet 03: Skyting

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal lære aktuelle sikkerhetsbestemmelser for våpen og ammunisjon og kunne anvende og vedlikeholde våpen. Denne aktiviteten omhandler AG-3. Skarpskyting er fokus i all skytetrening for HVU. Det skytes på skiver, "**menneskeliknende**" **hel- halv- og kvartfigur skal ikke benyttes**, gode alternativer forefinnes. (Benyttes bl.a. av Det Frivillige Skyttervesen) Holdningsskapelse i forhold til våpenbruk og sikkerhetsbestemmelser skal være tungt vektlagt i den praktiske undervisning. Bruk av finkalibrede våpen som cal 22 innlegg til AG-3 kan fortsatt nyttes hvis situasjonen skulle tilsi dette.

Undervisningsmål:

01

[01 - HV-ungdommen skal anvende aktuelle sikkerhetsbestemmelser i sin omgang med våpen og ammunisjon.](#)

02

[02 - HV-ungdommen skal forstå de tekniske data for våpen og ammunisjon, samt beherske adskillelse og sammensetning og 1.linjes vedlikehold.](#)

03

[03 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre forberedende skyteøvelser.](#)

05

[04 - HV-ungdom skal under ledelse utføre skarpskyting og tilfredsstillende kravene i skytetabellene for AG-3.](#)

01 - HV-ungdommen skal anvende aktuelle sikkerhetsbestemmelser i sin omgang med skytevåpen og ammunisjon.

Handling:

- (A0102E001) Sikkerhetsreglene
- (A0102E002) Kontroll før / under / etter skyting
- (A0102E003) Sikkerhetsbestemmelsene på skytebanen
- Holdningsskapende arbeid vedrørende bruk og omgang med skytevåpen og ammunisjon

- Miljøaspekter

02 - HV-ungdommen skal forstå de tekniske data for skytevåpen og ammunisjon, samt beherske adskillelse og sammensetning og 1.linjes vedlikehold.

Handling:

- (A0101E001) Tekniske data
- (A0101E002) Adskillelse og sammensetning
- (A0101E003) Virkemåte
- (A0101E004) Våpenskjøtsel - puss og vedlikehold
- (A0101E006) Ammunisjon
- (A0101E007) Siktemidler
- (A0101E008) Forhold kulebane - siktelinje
- (A0101E011) Montere magasintasker og plassere magasiner (AG-3)
- (A0101E014) Sikringsfløy - rød omstiller (AG-3)

03 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre forberedende skyteøvelser.

Handling:

- (A0103E013) Bæremåter
- (A0103E008) Tøm våpen/- kontrollere
- (A0103E010) Visitasjon
- (A0103E011) Sikting / sikteteknikk
- (A0103E009) Stødige grepsfaktorer
- (A0103E012) Avtrekk
- Liggende stilling med støtte
- Liggende stilling uten støtte
- Knestående stilling med støtte
- Knestående stilling uten støtte
- (A0103E005) Magasin bytte
- (A0103E006) Fylle / tømme magasin
- (A0103E007) Handling ved ildavbrudd

04 - HV-ungdom skal under ledelse utføre skarpskyting og tilfredsstillende kravene i skytetabellene for AG-3.

Handling:

- (A0103E008) / (A0103E010) Tøm våpen - tøm våpen kontrollere – våpenet klar til visitasjon
- (A0104E001) Innskyting - siktejustering
- (A0104E002) Blinkskuddet
- (A0104E003) Øyeblikkskuddet
- (A0104E004) Spredningsårsaker
- (A0104E005) Føring av skytebok
- (A0104E006) Anvisning
- (A0104E007) Tabell I
- (A0104E008) Tabell II
- (A0104E009) Tabell III
- (A0104E010) Tabell IV
- (A0104E011) Tabell V
- (A0104E017) Tabell XI
- (A0104E018) Tabell XII
- (A0104E026) Tabell XX - skarpskyttermerket
- (ZA0104E031) Felthurtigskyting - selvanviser
- (ZA0104E030) Tipperskyting - selvanviser

Ferdighet 04: Fysisk fostring

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal vite om de grunnleggende prinsipper for fysisk fostring og selvstendig

utføre de disipliner innen faget som kreves for de militære / sivile ferdighetsmerker.

Undervisningsmål:

01

01 - HV-ungdommen skal vite om den betydning fysisk fostring har for fysisk og psykisk velvære.

02

02 - HV-ungdommen skal vite om de ulike treningsprinsipper, samt trene styrke og utholdenhet.

03

03 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre bruk av kart og kompass, samt gjennomføre orienteringsløp.

04

04 - HV-ungdommen skal vite om statuettene for militære / sivile konkurranser, ferdighetsmerker, etc., samt delta i prøver og konkurranser. Hvilke merkeprøver som avholdes ligger til distriktenes prioritering og ressursvurdering.

01 - HV-ungdommen skal vite om den betydning fysisk fostring har for fysisk og psykisk velvære.

Handling:

- (ZC1001E001) Kroppens oppbygging og funksjon
- (ZC1001E002) Oppvarming
- (ZC1001E003) Idrettskader
- (ZC1001E004) Styrketrening
- (ZC1001E005) Kosthold
- (ZC1001E006) Utholdenhetstrening
- (ZC1001E007) Doping
- (ZC1001E008) Mental trening

02 - HV-ungdommen skal vite om de ulike treningsprinsipper, samt trene styrke og utholdenhet.

Handling:

- (ZC1002E001) A-kurs
- (ZC1002E002) Styrkerom / Øvelseslære
- (ZC1002E004) Trening med kroppen som belastning
- (ZC1002E005) Styrke i sal / stasjonstrening
- (ZC1002E006) Styrke / sirkeltrening
- (ZC1002E007) Kontroll av utholdenhet
- (ZC1002E008) Langkjøring
- (ZC1002E009) Intervalltrening
- (ZC1002E010) Anaerob trening
- (ZC1002E011) Bevegighetstrening
- (ZC1002E012) Teknikktrening
- (ZC1002E003) Spenst og hurtighetstrening

03 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre bruk av kart og kompass, samt gjennomføre orienteringsløp.

Handling:

- (K0501E001) Kompass marsj LF - Beskrivelse og virkemåte
- (K0502E001) Kompass marsj LF - Korreksjon og misvisning
- (K0502E002) Kompass marsj LF - Vinkelmåling
- (K0502E003) Kompass marsj LF - Bruk av marsjkompass
- (K0503E001) Kompass marsj LF - 1.linjes vedlikehold
- (K0503E002) Kompass - Kartreferanser
- (K0503E003) Kartlære
- (C0303E001) Mil. ferdighetstrening - Orientering teoretisk
- (C0303E002) Mil. ferdighetstrening - Orienteringsløp
- (C0303E003) Mil. ferdighetstrening - Orienteringsløp spes
- (ZC0403E001) GPS

04 - HV-ungdommen skal vite om statuettene for militære / sivile konkurranser, ferdighetsmerker, etc., samt delta i prøver og konkurranser. Hvilke merkeprøver som avholdes ligger til distriktenes prioritering og ressursvurdering.

Handling:

- (ZC1005E008) Skarpskyttermerket
- (ZC1005E013) Idrettsmerket
- (ZC0404E001) Skogsløp med skyting
- (ZC0404E002) Skifeltskyting
- (ZC1005E007) Marsjmerket
- (ZC1005E010) Feltidrettsmerket
- (ZC1005E011) Infanterimerke
- (ZC1005E012) Dugleiksmerket
- (ZC1005E009) Skimerket
- (ZC1005E016) Skiskyttermerket
- (ZC1005E017) Den store havhesten
- (ZC1005E006) 5-kampmerket
- (ZC1005E014) Naismedaljen

Ferdighet 05: Samband

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal selvstendig utføre bruk og vedlikehold Heimevernets sambandsmateriell, samt forstå aktuelle bestemmelser og sikkerhetsbestemmelser.

Undervisningsmål:

[01 - HV-ungdommen skal forstå aktuelle regler og bestemmelser innen ekspedisjonstjeneste.](#)

[02 - HV-ungdommen skal selvstendig anvende og utføre 1.linjes vedlikehold av linjemateriell.](#)

[03 - HV-ungdommen skal selvstendig anvende og utføre 1.linjes vedlikehold av radiomateriell.](#)

04 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre sammensatte øvelser.

01 - HV-ungdommen skal forstå aktuelle regler og bestemmelser innen ekspedisjonstjeneste.

Handling:

- (Z02301E002) Ordonansmeldinger
- Meldingstjeneste
- (Z02306E013) Ekspedisjonsforeskrifter for radiotelefoni

02 - HV-ungdommen skal selvstendig anvende og utføre 1.linjes vedlikehold av linjematriell.

Handling:

- (Z02304E001) Linjetjeneste generelt
- (Z02304E002) Telefonapparat TP-6-NA og veksler telefon manuell SB-10T-A
- (Z02304E003) Feltlinjematriell
- (Z02304E004) Skjøting av feltkabel og byggedetaljer
- (Z02304E005) Byggemåter

03 - HV-ungdommen skal selvstendig anvende og utføre 1.linjes vedlikehold av radiomatriell.

Handling:

- (Z02306E001) Grunnleggende antenne teori
- (Z02306E002) Antennetyper
- (Z02306E003) Radiosett SEM-52N
- (Z02306E004) Radiosett AN-PRC-77 og AN-GRC-160
- (Z02306E006) Radiosett VHF-6/AM
- Evt. annet tilgjengelig sambandsmatriell i distriktet.

04 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre sammensatte øvelser.

Handling:

- Sammensatte øvelser

Ferdighet 06: Feltliv sommer

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal selvstendig utføre aktiviteter under feltmessige forhold.

Undervisningsmål:

01

01 - HV-ungdommen skal selvstendig kunne etablere bivuakk, samt utføre betjening av oppvarmingskilder riktig og effektivt, og i henhold til sikkerhetsbestemmelser.

02

02 - HV-ungdommen skal kunne disponere bekledning og matriell på en funksjonell måte i forhold til feltliv og forflytninger.

03

03 - HV-ungdommen skal kjenne muligheter for næringsinntak basert på flora og fauna.

04

04 - HV-ungdommen skal gjennomføre sosiale, lærerike og spennende utendørsaktiviteter.

01 - HV-ungdommen skal selvstendig kunne etablere bivuakk, samt utføre betjening av oppvarmingskilder riktig og effektivt, og i henhold til sikkerhetsbestemmelser.

Handling:

- (B0104E001) Teltduk som kappe og regnslag
- (B0104E002) Oppsett av 5-, 7- og 10-dukstelt
- (B0104E003) Optimus 111: bruk og vedlikehold
- (B0104E004) Fyringsvakt
- (B0104E005) Bruk og tilberedning av feltrasjon
- (B0104E006) Nødbivuakk Sommer
- (B0104E008) Improviserte Bivuakker
- (B0104E009) Lagstelt
- Naturvennlig framferd

02 - HV-ungdommen skal kunne disponere bekledning og matriell på en funksjonell måte i forhold til feltliv og forflytninger.

Handling:

- Opparbeide erfart kjennskap til lokal geografi
- Tilpasse fottøy, forebygge gnagsår
- Rutiner ved utmarsj
- Tørking av bekledning i bivuakk
- Våpenskjøtsel og vedlikeholdsrutiner i felt

03 - HV-ungdommen skal kjenne muligheter for næringsinntak basert på flora og fauna.

Handling:

- Muligheter for næringsinntak basert på flora og fauna.

04 - HV-ungdommen skal gjennomføre sosiale, lærerike og spennende utendørsaktiviteter.

Handling:

- Delta i sosiale, lærerike og spennende og utfordrende aktiviteter.

Dette begrenses bare av fantasi, ressurser og lokalgeografien. Disse aktivitetene trenger ikke å ha militær tilhørighet. Stikkord for planleggingen

er: Moro, aktivisering, utfordring, medvirkning og ansvar.

UD 2-1 gir restriksjoner i forhold til sikkerhet for gjennomføring av militære aktiviteter.

Bestemmelsene i UD 2-1 **skal følges** i all HVU aktivitet selv om sivile leverandører med sikkerhetsertifisering leverer tjenester. Den sivile leverandøren har imidlertid ansvaret for aktiviteten.

Nedenfor listes aktiviteter som er ment å være en pekepinn på alternativer sett i forhold til lokalgeografiske muligheter. Listen må ikke tolkes som oppsatte "nødvendigheter" som alle skal gjennomføre. Som eksempler nevner vi:

- Brevandring
- Fjellturer
- Tindebestigning
- Fjellklatring
- Rapellering
- Kanopadling
- Fiske / fiskekonkurranser
- Fluebinding
- Sløying, tilbredning og konsumering av fisk
- Rafting
- Båtturer
- Paragliding
- Lagsport
- Hesteridning
- Crosscarting (utendørs go-cart)
- Leirdueskyting

Paintball, lasertagging og liknende to-veis skyteaktiviteter skal ikke forekomme.

Ferdighet 07: Feltliv vinter

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal forstå og selvstendig utføre de gjøremål som gjør ham / henne i stand til å overleve under vinterforhold.

Undervisningsmål:

01

[01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre de gjøremål som gjør ham / henne i stand til å overleve under vinterforhold.](#)

02

[02 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre etablering av bivuakk om vinteren.](#)

03

[03 - HV-ungdommen skal forstå hvilke faktorer som er avgjørende for vurdering av skredfare, samt selvstendig unngå skredfarlig område og velge trygg marsiveg.](#)

04

04 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre aktuelle forflytninger om vinteren.

01 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre de gjøremål som gjør ham / henne i stand til å overleve under vinterforhold.

Handling:

- (I0101E001) Overlevelse - Bekledning
- (I0101E002) Overlevelse - Forebygge frostskafer / snøblindhet
- (I0101E003) Overlevelse - naturgitte ressurser i en nødsituasjon
- (I0101E004) Overlevelse - Hygiene om vinteren
- (I0101E006) Overlevelse - Værets påvirkning
- (I0101E007) Overlevelse - Improviserte varmekilder
- (I0103E001) Vedlikehold - Personlig våpen
- (I0103E004) Vedlikehold - Personlig utrustning
- (I0103E005) Vedlikehold - Ski, pulk og truger
- (I0103E007) Vedlikehold - Sambandsmateriell
- (I0103E008) Vedlikehold - Primus
- Naturvennlig framferd

02 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre etablering av bivuakk om vinteren.

Handling:

- (I0102E001) Vintertjeneste - Vinterbuiakk
- (I0102E002) Vintertjeneste - Hurtig buiakk
- (I0102E003) Vintertjeneste - Nødbuiakk
- (I0102E004) Vintertjeneste - Improvisert buiakk

03 - HV-ungdommen skal forstå hvilke faktorer som er avgjørende for vurdering av skredfare, samt selvstendig unngå skredfarlig område og velge trygg marsjveg.

Handling:

- (I0105E001) Redningstjeneste - Vær, kulde og snøforhold
- (I0105E002) Redningstjeneste – valg av trygg marsjvei
- (I0105E006) Redningstjeneste - Snøkunnskap

04 - HV-ungdommen skal selvstendig utføre aktuelle forflytninger om vinteren.

Handling:

- (I0104E001) Forflytning - Forflytning på ski med våpen og utrustning
- (I0104E002) Forflytning - Forflytning på truger med våpen og utrustning
- (I0104E003) Forflytning - Snørekjøring med våpen og utrustning
- (I0104E004) Forflytning - Bruk av pulk
- (I0104E005) Forflytning - Kompasspatrulje
- (I0104E006) Forflytning - Løypepatrulje
- (I0104E007) Forflytning – Sikkerhetsbestemmelser ved bruk av kjøretøy
- (I0104E008) Forflytning - Istykkelse
- (I0104E012) Forflytning - Lendevurdering og valg av marsjvei

Ferdighet 08: Holdninger

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal tilføres positive holdninger.

Undervisningsmål:

01

01 - HV-ungdommen skal forstå og kunne anvende Forsvarets verdigrunnlag.

02

02 - HV-ungdommen skal kjenne til rusmidler og skadevirkninger som følge av disse.

03

03 - HV-ungdommen skal erfare gruppeprosesser og lederansvar.

01 - HV-ungdommen skal forstå og kunne anvende Forsvarets verdigrunnlag.

Handling:

- Temaforedrag med utgangspunkt i utvalgte overskrifter i "Forsvarets verdigrunnlag":

- Etisk forankring
- Menneskeverd og likeverd *
- Integritet og lojalitet
- Lederskap
- Kommunikasjon og samarbeid
- Det internasjonale samfunn

For å sikre kvalitet på undervisning i disse emnene kan ressurser hentes fra distriktets ledergruppe, avsnittsprester og andre (sivile) ressurser i lokalmiljøet

* (De fleste kommuner har tatt imot flyktninger og asylsøkere fra de krigsherjede områder på Balkan og i Afrika, disse kan forespørres om å bidra som ressurser i foredragssammenheng)

02 - HV-ungdommen skal kjenne til rusmidler og skadevirkninger som følge av disse.

Handling:

- Temaforedrag: "Rusmidler og skadevirkninger"

* (Vurder å hente ressurser fra Narko Nord / Sør, Helsevesenet og lokal politimyndighet)

03 - HV-ungdommen skal erfare gruppeprosesser og lederansvar.

Handling:

- Dette emne kan aktiviseres i sammenheng med alle praktiske ferdigheter med unntak av Akt.mål 03 - Skyting. Gruppen skal diskutere og gi

tilbakemelding på utførte føringsoppgaver til utvikling for den enkelte.

Ferdighet 09: Info Forsvaret, FN/Nato

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal vite om totalforsvarets oppbygging, Forsvarets organisasjon og Norges rolle i FN og Nato.

Undervisningsmål:

[01 - HV-ungdommen skal vite om totalforsvarets oppbygging.](#)

[02 - HV-ungdommen skal vite om Forsvarets øvrige organisasjon.](#)

[03 - HV-ungdommen skal under ledelse delta i besøk til Forsvarets enheter.](#)

[04 - HV-ungdommen skal vite om Norges rolle i FN og Nato.](#)

05

01 - HV-ungdommen skal vite om totalforsvarets oppbygging.

Handling:

- Temaforedrag: "Totalforsvarets oppbygging"
- Lov om verneplikt i Norge

02 - HV-ungdommen skal vite om Forsvarets øvrige organisasjon.

Handling:

- Temaforedrag: "Forsvarets organisasjon" *
- Temaforedrag: "Kommandostruktur i krise og krig"

*(Hær/Sjø/Luft- og fellesinstitusjoner skal presenteres)

03 - HV-ungdommen skal under ledelse delta i besøk til Forsvarets enheter.

Handling:

- Lage opplegg for informativ ekskursjon til Forsvarets enheter i samarbeid med tilgjengelige enheter i Forsvaret. Det er viktig at ungdommene får praktisk erfaring og kjennskap til alle Forsvarsgreners ressurser.

04 - HV-ungdommen skal vite om Norges rolle i FN og Nato.

Handling:

- Temaforedrag: "Beleiringer av Norge - Unionstid"
- Temaforedrag: "Andre verdenskrig"
- Temaforedrag: "Norges Allianser"
- Temaforedrag: "Norges innsats i Libanon" *
- Temaforedrag: "Konfliktene på Balkan" **
- Temaforedrag: "Norges uttrykningsstyrker"

* (Libanonveteraner stiller som regel villig opp for å berette sine erfaringer fra tjenesten)

** (Befal og mannskaper med erfaring fra SFOR/KFOR kan forespørres om å støtte dette emnet. De fleste kommuner har tatt imot flyktninger og asylsøkere fra de krigsherjede områder på Balkan, disse kan forespørres om å bidra som ressurser i foredragssammenheng)

Ferdighet 10: Info om Heimevernet

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal vite om Heimevernets organisasjon og egenart samt regler og bestemmelser for tjenesten.

Undervisningsmål:

[01 - HV-ungdommen skal vite om Heimevernets historiske bakgrunn.](#)

[02 - HV-ungdommen skal vite om aktuelle regler og bestemmelser om tjenestegjøring i Heimevernet herunder aktuelle paragrafer i HV-loven, samt Heimevernets utdaningsmønster.](#)

[03 - HV-ungdommen skal vite om HVs organisasjon og egenart.](#)

[04 - HV-ungdommen skal vite om Heimevernets materiell og utrustning.](#)

05

01 - HV-ungdommen skal vite om Heimevernets historiske bakgrunn.

Handling:

- Temaforedrag: "Heimevernets historiske bakgrunn"*

* (Dette kan med fordel ses i sammenheng med 0904: "Norges rolle i FN og Nato - Andre verdenskrig")

02 - HV-ungdommen skal vite om aktuelle regler og bestemmelser om tjenestegjøring i Heimevernet herunder

aktuelle paragrafer i HV-loven, samt Heimevernets utdaningsmønster.

Handling:

- Aktuelle paragrafer i HV-loven
- Tjenestegjøring i Heimevernet
- Utdanning av HV-befal, regionalt og HV-skolene
- Spesialutdanning i Heimevernet
- Heimevernets grunnleggende befalsutdanning

03 - HV-ungdommen skal vite om HVs organisasjon og egenart.

Handling:

- Heimevernets rolle i totalforsvaret
- Landheimevernet, sjøheimevernet og luftheimevernet
- HVs organisasjon opp til avsnittsnivå
- HVs organisasjon over avsnittsnivå
- Kommandoforhold i krise og krig
- HVs egenart, ressurser og fordeler

04 - HV-ungdommen skal vite om Heimevernets materiell og utrustning.

Handling:

- Personlig våpen og utrustning
- Våpen og utrustning på avdelingslager
- Materiell og utrustning i sjøheimevernet og luftheimevernet

Ferdighet 11: Utdanning i Forsvaret

Aktivitetsmål: HV-ungdommen skal vite om hvilke muligheter som finnes for utdanning i Forsvaret.

Undervisningsmål:

[01 - HV-ungdommen skal kjenne til forskjellige muligheter for førstegangstjeneste.](#)

[02 - HV-ungdommen skal kjenne til muligheter for internasjonal tjeneste i Forsvaret.](#)

[03 - HV-ungdommen skal vite om Forsvarets grunnleggende befalsutdanning.](#)

[04 - HV-ungdommen skal vite om yrkesmuligheter i Forsvaret.](#)

01 - HV-ungdommen skal kjenne til forskjellige muligheter for førstegangstjeneste.

Handling:

- Temaforedrag: "Mulighetene i førstegangstjeneste, herunder lærlingeordningen"

* (Vurder å hente ressurser fra Vernepliktsverket (VPV))

02 - HV-ungdommen skal kjenne til muligheter for internasjonal tjeneste i Forsvaret.

Handling:

- Temaforedrag: "Internasjonal tjeneste"

* (Vurder å hente ressurser fra Forsvarets Rekruttering og Medietjeneste (FRM))

03 - HV-ungdommen skal vite om Forsvarets grunnleggende befalsutdanning.

Handling:

- Temaforedrag: "Befalsutdanning i Forsvaret" ** **

* (Ressurser kan foreligge i FRMs fylkesvise koordineringsnemder og blant Forsvarets offiserer med rekrutteringskurs, disse har FRM oversikt over)

** (Tradisjonelt har HVU lavere rekruttering til tekniske linjer og befalsskolene i Sjø og Luft. Man må derfor sørge for at disse representeres på lik linje med utdanning i Hær og HV)

04 - HV-ungdommen skal vite om yrkesmuligheter i Forsvaret.

Handling:

- Temaforedrag: "Krigsskolene og behovet for sivil kompetanse i Forsvaret"

*

* (Yrkesoffiserer og tillitsvalgte i avdelingen bør kunne bidra innenfor dette)